

Att sy tabi

Tabi är kanske inte det absolut nödvändigaste, åtminstone inte för den som spelar yasai, men det är väldigt skönt att ha på sig för både komfort och värme. Det som skiljer en tabi från en vanlig socka är att den är delad mellan stortå och övriga tår, för att passa in bandet som går mellan tårna när en bär *geta* eller *waraji*. Det är detta som gör tabisömnad lite speciellt.

Denna instruktion ämnar till att beskriva *en* metodik som vi provat och upplevt vara bra för att sy tabi. Det är helt upp till läsaren att prova egna varianter, så länge tabi blir bra och ser ut som tabi i slutändan. Den som har stor vana av att sy framför allt skor, kommer garanterat kunna hitta andra sätt att göra tabi på.

Material

Tabi görs framför allt i tyg eller skinn. För tabi i tyg rekommenderas ylle, för att det är lite tjockare och har en viss stretchighet. De bästa yllena är mjuka vadmals- eller kraftigt valkade tyger, sådana som inte har en vävd struktur som lätt går upp. Ulltabi passar alla, men finare och starkare färger för de rikare. Silke är snyggt och passar fina roller, men är besvärligare att sy med eftersom det är helt stumt i trådriktningen, och dessutom ger det inte mycket komfort eller värme. Silkestabi "fodrade" med ylle kan vara en möjlig idé.

Skinntabi passar yasai och senshi. Ett bra skinn är mjukt och halvtjockt. De kan göras med en lite tjockare lädersula, som tål att gå direkt på (detta kan även göras för tygtabi). Med en tjockare sula går det att hoppa ur sina geta, om en behöver strida eller av annan anledning röra sig snabbt och smidigt.

Modeller

I denna instruktion visas två modeller, en med utan skaft och en med riktigt långt. Grunden för bägge är ungefär samma, och med stöd av dem borde det gå att göra andra kombinationer.

Tabi består av två till fyra grundläggande stycken, en sula, och ett till fyra delar som går runt foten (och ev. smalbenen). Sulan ser i princip alltid likadan ut. Förutom dessa kan småsaker tillkomma, ex band vid sockans öppning eller snörning.

Sy dina tabi

Mönstret för dina tabi gör du utifrån dina egna fötter. Du börjar med att göra ett mönster i papp, tyg eller annat material, som du sedan använder när du gör den slutgiltiga modellen. Lägg det under eller runt foten, rita och klipp tills du får ett mönster som verkar stämma. Det är ofta bäst att göra mönstren utan att lägga på någon sömsmån i första steget (bara du inte glömmer det senare). Som vanligt rekommenderas det att du **läser igenom hela beskrivningen** innan du börjar göra mönster och sy.

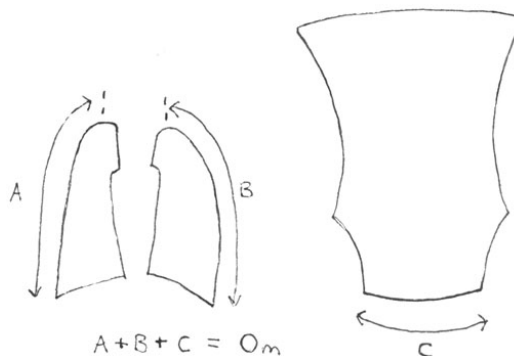
1. Börja med att ställa dig på det du gör mönster av, och rita ut en suldel, som bör se ut ungefär som på bilden t h. Se till att "följa med" ordentligt in i hålfoten. Sulan skall påminna om ditt fotavtryck i sand. Måttet som betecknar omkretsen runt sulans ytterlinje kallar vi **Om**.

T h: Mönster av sula

2. Därefter gör du den del som skall gå ovan och runt foten. I sin enklaste form består den av ett "långsmalt" stycke där mitten är mitt bak över hälen. Den ena änden går sedan ut över stortån, den andra över övriga tår. Sömmen som håller ihop fotstycket kommer att gå från mitt fram, där smalbenet möter foten, till rakt mellan stortå och övriga tår. På detta sätt går det att få "extra tyg" för att sy mellan tårna, vilket är svårare att få till om sömmen som håller ihop fotstycket sitter någon annanstans. Det extra tyget som skall vara mellan tårna, syns som breddade "ändar" på mönstren nedan. Att mönstret gör en "bananböj" mitt på beror på att det då ligger bättre över hälen.

Nedan t v: Fotstycke för en låg tabi (utan skaft).

Ovan, 2 bilder t h: Delar för tabi med skaft

Var uppmärksam på att måttet **Om** stämmer överens med det som du mätt på sulan. Du kan också försöka göra kontrollmätningar, så att exempelvis måttet tvärs över foten stämmer med fotdelarnas sammanlagda bredd.

Att göra en tabi med skaft är en aning besvärligare, om det skall sitta riktigt bra. En möjlighet är att göra ett separat skaft och sy fast direkt på modellen för låg tabi, som beskrivits tidigare. En annan möjlighet är att använda mönstret som anges ovan till höger. Det består av tre delar (du kan

experimentera och försöka göra det i en del), en som sitter runt hæl och går upp i ett skaft, och två delar som sitter över själva foten. Hur skaftdelen kan göras, kan du få tips om under delen för *habaki*, i sömnadsbeskrivning för hakama.

3. När du har ett mönster kan du antingen våga dig på att sy dina tabi direkt, eller göra en *toile* – ett provmönster – av ett billigt tyg/skinn som du kan undvara. När du gör en toile så bekymra dig inte om att kantsy eller liknande, bara sy ihop delarna och se hur det passar. Kom nu ihåg att lägga på din sömsmån, en knapp cm för tyg och någon halv cm för skinn/läder.

T h visas ungefär hur delarna sitter när de sytts ihop.

Om ditt provmönster känns bra, så kan du nu sy ihop dina slutgiltiga tabi utifrån det mönster du gjort. Tyger som vadmal behöver inte kantsys.

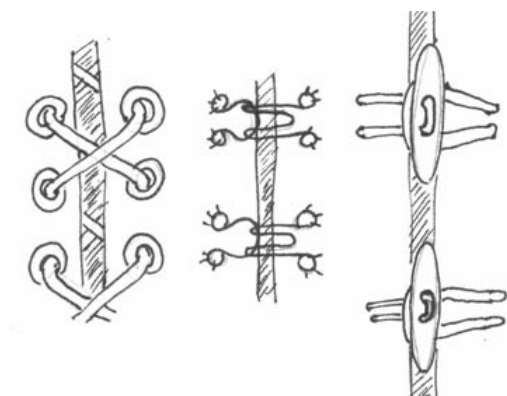
Framme mellan stortån och övriga tår kan du behöva sy för hand.

4. Avsluta med att göra snörning och

kantning av dina tabi. Öppningen kan kantas av ett fint band, exempelvis i siden för en finare roll, se bara till så att det inte är så stumt och trångt att du inte kommer ner med foten. Band kan tas ut på tvärs mot tyget (trådriktning 45°) så att det är mer flexibelt. Kantbandet kan sys så att det innehåller ett band som kan användas för att dra åt tabin.

Ovan: Hur delarna sitter när de sytts ihop, t v låg tabi, t h tabi med skaft

Ovan: Förslag på knäppning för tabi med långt skaft.

Låga tabi behöver som mest någon liten knapp eller annan knäppning. Modellen med långt skaft kan förslagsvis knäppas enligt någon av modellerna t v (den i mitten, med hyskor och hakar, rekommenderas i sista hand).

Nu borde dina tabi vara klara att använda!

Se nästa sida för några bilder på tabi som sytts inom Ashika no Shakai.

Lycka till!

Bilder från våra garderober

T v: Låga tabi i ull

Ovan: Låga tabi i ull med kantband och snörning i dupionsilke. Sydda mer eller mindre exakt efter det mönster för låga tabi som visas i denna sömnadsbeskrivning.

Alla bilder denna sida: Tabi i mjukt skinn med höga skaft, maskinsydda. Sula i lite tjockare (älg-)skinn. Dessa tabi var en prototyp och syddes inte på "rätt sätt" mellan tårna, med har i övrigt varit väldigt sköna och ändamålsenliga. Enda nackdelen är att de tar lång tid att ta på/av sig, men detta kan å andra sidan anses vara ganska ashikanskt. Snörningen har förstärkts genom att kanterna vikts in och sytt fast, så att det är dubbla lager skinn vid snörhålen.

